

at denne Valglov jo allerede er gaaet paa Akkord med Grundlovens Bestemmelse er i saa Henseende, thi Valgloven kræver kun, at Grundlovens Bopælsbetingelse er opfyldt i det Øjeblik, da Valglisten faa Gyldighed, altsaa til 1. April, men Valgloven kræver ikke, at det skal undersøges, om Bopælsbetingelsen endnu opfyldes i det Øjeblik; Valget finder Sted — paa selve Valgdagen. Valgloven har jo opgivet at kontrolere, om den enkelte Vælger, der møder paa Valgdagen for at afgive sin Stemme, ogsaa har Attest i Haanden for, at han endnu har fast Bopæl i Kredsen. Og saa vil den ærede Forslagsstiller rimeligvis sige, at naar Valgloven altsaa allerede har tilladt et Kompromis i Grundlovens Bopælsbestemmelse paa dette Punkt, kunne vi ogsaa lave et andet Kompromis, naar vi derved kunne afhjælpe en følelig og almindelig erkendt Uret. Jeg vil dog sige, at det forekommer mig, at der er meget stor Forskel paa de to Ting. Naar Valgloven unægtelig allerede er gaaet paa Kompromis med Grundlovens Bopælsbetingelse, maa det siges, at der ligger en bestemt praktisk Nødvendighed til Grund derfor, nemlig den, at det vilde være uoverkommeligt, ja, faktisk umuligt, paa selve Valgdagen at kræve Kvittring eller Attest fra hver enkelt mødende Vælger for, at han endnu i dette Øjeblik opfylder Bopælsbetingelsen. Man maa altsaa af praktiske Grunde henlægge hele denne Prøvelse til et noget tidligere Tidspunkt; men man maa sikkert kræve, at Betingelsen er helt og fuldt til Stede, altsaa at den faste Bopæl i Kredsen og Opholdet i Kredsen er forenede i det Øjeblik, Valglisten lægges til Rette, i det Øjeblik, da hele Grundlaget for Valgrettens Udøvelse for det næste Aar skal slaas fast. Jeg finder, at der er en væsentlig Forskel paa, om Valgloven i dette Tilfælde undlader at etablere en Kontrol, som er praktisk umulig, og paa, om den nu positivt skulde gaa hen og fastslaa, at der virkelig kan ligge et kortere eller længere Tidsrum mellem Fraflytningen fra den gamle Kreds og Opholdet i den samme Kreds paa Valgdagen, naar Stemme afgives, uden at Valgretten derved er fortabt. Det er en principiel Indvending, som den højtærede Indenrigsminister aabenbart har Øjet aabent for, men som jeg rigtignok vil betone langt stærkere, end den højtærede Indenrigsminister fandt det nødvendigt at gøre det.

Dertil kommer saa de praktiske Vanskeligheder, som den højtærede Indenrigs-

minister ogsaa har fremhævet, og hvor jeg ogsaa tror, han har god Ret i de fleste af sine Betragtninger. Det er jo navnlig givet, at naar en saadan Tillægsliste ikke skal aabne Mulighed for dobbelt Udøvelse af Valgretten, maa den medføre tvungen Anmeldelse af Flytning fra en Kreds til en anden. Det maa være Pligt for hver Vælger, der flytter fra en Kreds til en anden, at anmelde Dato for Flytningen, saaledes at denne Dato maa tilføjes paa den anden Tillægsliste og denne anden Tillægsliste altsaa kun giver Valgret for dem, der ere optagne paa den, indtil denne Dato er naaet.

Jeg vil derfor tro, at en Udvalgsbehandling egentlig kun kan give det Resultat, at man ikke kan komme frem ad den Vej, den ærede Forslagsstiller har forsøgt, uden ved en Grundlovsændring. Men allerede det vil jo være et Resultat af Udvalgsbehandlingen, at det bliver slaaet fast paa en eftertrykkelig Maade, at det ikke lader sig gøre, saa længe Grundlovsbestemmelsen har sin nugældende Form. Men saa vil jeg tro, at til Gengæld kunde man dog maaske ad praktisk Vej skaffe nogen Hjælp til Veje og bringe den værste Ulighed, den værste Skævhed ved Forholdet ud af Verden. Jeg ved ikke, om jeg ser helt klart og rigtigt i de Ting, men de ærede Medlemmer kunne nu høre, hvad jeg vil sige, og saa dømme derefter. Jeg har allerede fremhævet dette, at de, der flytte til Oktober Flyttedag, de, som jeg vil kalde Oktober-Mænd, ere langt uheldigere stillede end de, der flytte til April Flyttedag, April-Mændene. April-Mændene have Udsigt til kun at miste deres Valgret i 14 Dage fra 1. April indtil Aarsdagen for deres Flytning og kun at være uden Valgret i en Tid, da der under almindelige Omstændigheder neppe vil blive afholdt politiske Valg. Oktober-Mændene have derimod sikker Udsigt til at miste deres Valgret et halvt Aar længere og netop i en Tid, da de politiske Valg sædvanligvis falde. Det hænger jo sammen med, at Valglisten træde i Kraft 1. April hvert Aar. Tænker man sig, at dette Tidspunkt blev flyttet til den 1. Oktober, vilde Forholdet altsaa komme til at stille sig omvendt. I det Øjeblik, de ny Valglisten blev gyldige fra 1. Oktober hvert Aar, vilde det blive dem, der flytte til Oktober Flyttedag, der fik Gavn deraf. De mistede saa kun deres Valgret i 14 Dage fra 1. til 15. Oktober eller saa omtrent, paa en Tid, da der normalt heller ikke vil blive afholdt Valg, men de erhverve